

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Herzien molenbeleid:
onze visie + uw advies

Jan van 't Hof

1 Inleiding
2 Huidig beleid
3 Waarom herziening?
4 Voorbereiding door Rijksdienst
5 Speerpunten, bespreekpunten
6 Hoe verder?

² Nuenen, Hooildonkse watermolen

1 Inleiding

Nu geen blanco start, want

Discussie gestart over herziening beleid in
molenjaar 2007

Discussie in pers en op internet

Modernisering Monumentenzorg

Veel casus, 'wat wil het Rijk?' vastleggen
als basis voor advisering en afweging

Veel extra geld naar molens:
800 instandhoudingsplannen
200 restauraties

³ Kinderdijk

2 Huidig beleid

1966

Toen 300 werkende molens
Ambachten levend houden
Geen vreemde functies toelaten

Succesvol beleid: meer werkende
molens, behoud ambachten en
biotopen, silhouet van stad en land

Maar: Reconstructie, verplaatsing en
ingrijpende restauratie als onbedoeld
vervolg

⁴ Olst, Bökkers molen

2 Huidig beleid – discussie

Herziening riep veel weerstand op

Maar:

geen successen weggooien
wel verbreding beleid
vermijden van doorslaan

⁵ Winterswijk, de Bataaf

3 Waarom herziening?

Bouwhistorie
Evolutie van molens
Molenlandschap
Verhalen
Gastheerschap
Molens zijn van iedereen
(het Rijk heeft niet op alles invloed)

⁶ Weesp, de Vriendschap

3 Waarom herziening?

Kern van herziening is:

Hoe kijk je naar een molen?

Wat is de erfgoedwaarde van een molen, waarom is een molen monument?

Molens toekomst geven

7

4 Voorbereiding door Rijksdienst

Eerder:

Gesprekken met betrokkenen
Reader met alle literatuur
Buitenlandse oriëntatie

Nu:

Raadpleging via regionale
bijeenkomsten
Raadpleging bestuurders en
specialisten

Alle informatie op website

8

Leiden, de Heesterboom

4 Polen

Molens geen prioriteit, steden wel

Nauwelijks aandacht en subsidie

Musealisering

Veel vervallen molens

Bouwhistorie en locatie nog van
groot belang

Werkende molen geen issue

9

Zadawa

4 Engeland

Molens van belang, geen prioriteit,
wel aandacht voor landschap

Gevarieerd palet in types en gebruik

Veel vrijwilligerswerk

Ontbreken onderhoudssubsidie:
restaureren wordt betaald,
onderhouden niet

Plezier en bedrijvigheid in molens

10

Boston

4 Duitsland, molen van Werth

Restaureren leidt tot verlies waardes

Niet restaureren technisch mogelijk

Niet restaureren qua draagvlak
echter moeilijk

11

Werth

5 Speerpunten, bespreekpunten

Aandacht voor watermolens

Aandacht voor molenlandschap (biotop
van wind en water)

Verplaatsen: nee, tenzij

Completeren: nee, tenzij

Restauratie en functie: met respect voor
wat er is

Instandhouding en beheer

Onderzoek

Authenticiteit, molen als monument

12

Ede, Concordia

5 Speerpunten, bespreekpunten

Waardering als vertrekpunt

Informatie verzamelen en ontsluiten

Rol voor molenaars, molenmakers,
-adviseurs, besturen,
koepelorganisaties en overheid

¹³ Loenen, Middelste molen

6 Hoe verder?

Verslaglegging

Website

Voorstel beleidsnota, laatste
terugkoppeling aan het veld

Bestuurlijke besluitvorming (politiek)

Herzien beleid voorjaar 2011 van
kracht

¹⁴ Nuenen, Hooidonkse watermolen

...werk in uitvoering

...vragen en discussie

www.cultureelerfgoed.nl

¹⁵ Kinderdijk